

Čís. 1443.

Lhůta § 391, odstavec první, ex. ř. jest prodlužitelná, bylo-li prozatimní opatření povoleno pro dobu, po kterou nebude lze pohledávku vymáhati exekucí, a případ tento nenastal, ač uplynul konečný den lhůty, určený dle kalendáře.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1922, R II 17/22.)

Usnesením ze dne 17. listopadu 1920 povolil procesní soud prozatimní opatření pro dobu, až žalující správce úpadkové podstaty na základě vydaného rozsudku bude s to, exekucí k dobytí neb exekucí k zajištění nárok prosaditi, nejdéle však do 1. prosince 1921. Návrhu na prodloužení lhůty té až nejdéle do 30. června 1923 t ý ž soud usnesením ze dne 26. listopadu 1921 vyhověl. R e k u r s n í s o u d zamítl žádost za prodloužení lhůty. D ů v o d y: V usnesení, povolujícím prozatimní opatření, dlužno ve smyslu § 391 odstavec první ex. ř. stanoviti čas, na který prozatimní opatření platí. Tato lhůta se svou právní povahou liší od oné, kterou dle § 391 odstavec druhý ex. ř. musí vysloviti soudce v usnesení tehdá, povolí-li prozatimní opatření dříve, než právo tvrzené dospěje, nebo dříve, než rozepře nebo exekuce se zahájí. Tu soudce určuje přiměřenou lhůtu, do které musí býti vznesena žaloba nebo podán návrh na povolení exekuce, stanoví čas, do kterého má býti proveden určitý úkon (§ 123 c. ř. s., § 78 ex. ř.) a která ve smyslu § 128 c., ř. s. § 78 ex. ř. může býti prodloužena, nemůže-li strana z důvodů neodvratných neb alespoň velmi závažných provésti úkon ve lhůtě předepsané. Má tedy lhůta, o níž mluví § 391 odstavec druhý ex. ř. povahu prodlužitelné lhůty soudcovské, na rozdíl od lhůty § 391 odstavec první c. ř. s., která se nevztahuje na dispozitivní činnost strany, vyzvané k nějakému procesnímu úkonu v určitém čase, nýbrž která přímo časově obmezuje p l a t n o s t povoleného prozatimního opatření. Jestliž prozatimné opatření ústavem zcela výmínečným, jež ohroženou stranu, nemající dosud exekučního titulu, chrání jen prozatimně, zároveň však zasahuje vysokou měrou do dispozičních práv odpůrce strany ohrožené. Proto zákon obmezuje rozsah prozatimního opatření na míru nejnútnejší a nařizuje v § 391 odstavec první ex. ř., aby trvání jeho časově bylo, obmezeno stanovením určité lhůty, jejíž uplynutím prozatimní opatření bezpodmínečně pozbývá platnosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Usnesením ze 17. listopadu 1920 povolil procesní soud prozatimní opatření pro dobu, až žalující správce úpadkové podstaty na základě vydaného rozsudku bude s to exekucí k dobytí neb exekucí k zajištění nárok prosaditi, nejdéle však do 1. prosince 1921. První případ ještě nenastal, a není vinou navrhovatelovou, že se tak nestalo do 1. prosince 1921 a že odhadl mylně trvání sporu dobou mnohem kratší. Není pochyby, že by procesní soud byl povolil prozatimné opatření pro dobu určenou pozdějším dnem konečným, neboť úmyslem jeho bylo zajistiti nárok po

celou dobu, po kterou nebude možno vésti exekuci. Z tohoto hlediska není překážky, by povoleno nebylo prodloužení lhůty končící 1. prosince 1921, aniž se tím zasahuje do disposičních práv žalovaného, neboť uvedeného dne trval ještě stav, podmiňující prozatimné opatření. Jde tudíž i v tomto případě o lhůtu soudcovskou ve smyslu § 123 c. s. ř. a § 78 ex. ř., kterou lze dle § 128 c. ř. s. prodloužit.

Čís. 1444.

Umluvily-li strany, najímající věc, že nájemce se zavazuje k úplné náhradě jakékoliv škody, není vázán nárok pronajímatelův lhůtou § 1111 obč. zák., nýbrž promlčuje se teprve ve lhůtě § 1489 obč. zák.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1922, Rv II 249/21.)

Žalobce přenechal v roce 1917 žalované v užívání motor za denních 6 K, při čemž bylo výslovně umluveno, že žalovaná vrátí motor ve stavu, v jakém jí byl odevzdán, a že ručí za jakoukoliv škodu, jež snad na motoru vznikne. Koncem června vrátila žalovaná motor, při čemž bylo zjištěno, že pro přílišné používání se motor stal vadným. Žalobě o náhradu škody, zadané v květnu 1920, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolací soud uvedl v důvodech: Tvrzení odvolatelky, že v tomto případě jedná se o nájemní smlouvu ohledně elektrického motoru, tedy věci movité, bylo již rozhodnutím tohoto soudu jako soudu rekursního ze dne 14. ledna 1921 vyvráceno a soud odvolací poukazuje proto na důvody tohoto rozhodnutí, které rovněž přijímá za své, a v nichž bylo doličeno, že tu šlo o půjčku. Dle stavu věci zavázala se v tomto případě žalovaná smlouvou, že žalobcům nahradí veškeru škodu, používáním motoru nastalou. Nemůže býti sporu o tom, že tím žalovaná nejenom na se převzala závazky, jí jako vypůjčovatelku (najímatelku) motoru podle předpisu občanského zákona stihající, nýbrž že učinila se žalobci zvláštní smlouvu o náhradě škody pro ten případ, kdyby motor žalobců po dobu používání u žalované vůbec k nějaké škodě přišel. V důsledcích toho právem uznal soud první stolice, že nárok žalobců na náhradu škody v tomto případě opírá se jedině o tuto smlouvu o náhradě škody a že tudíž jenom tato smlouva tvoří právní důvod žaloby.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l á n í .

D ů v o d y :

Dovolání, uplatňující nesprávné právní posouzení věci, odůvodněno není, třeba že nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že tu šlo o smlouvu o půjčku. Dle vzájemné dohody přenechala žalující strana straně žalované užívání motoru na neurčitou dobu za pevně stanovený peníz. Třeba že žalobci mluví o půjčení motoru, jde tu o smlouvu nájemní, jejíž všechny náležitosti dle § 1090 obč. zák. jsou dány zmíněným ujednáním, a byla by pak zajisté také oprávněna námitka žalované strany proti žalobnímu nároku, že je žalující strana s ním prekludována následkem uplynutí jednorocní lhůty dle § 1111 obč. zák., kdyby se nárok žalobní opíral právě jen o nájemní smlouvu. Leč odvolací soud právem poukázal